

РЕШЕНИЕ

№ 35802

гр. София, 30.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в
публично заседание на 30.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елена Попова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **8545** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ вр. с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба от 11.08.2025г. на С. С. М. А., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на И., срещу Решение № 4200/22.07.2025г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/ при МС, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата и в съдебно заседание са развити доводи за неправилност на постановеното решение, като се твърди, че същото е постановено в нарушение на административнопроизводствените правила и на материалния закон. Изложени са твърдения, че неоснователно не са кредитирани твърденията на жалбоподателя за страх от преследване, поради причини от религиозен характер, като е прието, че се касае за проблеми от личен и битов характер. По същество се иска отмяна на решението.

Ответникът- Председателят на ДАБ при МС, чрез процесуален представител в съдебно заседание, счита, че административният орган е спазил при издаването на своя индивидуален административен акт материалния закон и административнопроизводствените правила. Твърди, че след като е обсъдил бежанската история на чуждия гражданин, е издал правилно и законосъобразно решение, с което е отказал да му предостави статут на бежанец и хуманитарен статут, тъй като е преценил, че чуждият гражданин не отговаря на законовите разпоредби на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, поради което счита, че актът е правилен и законосъобразен, поради което моли да бъде потвърден.

Административен-съд С.-град, Първо отделение, 21-ви състав, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 04.03.2025 г. жалбоподателят е подал молба за предоставяне на международна закрила с вх. ПМЗ-ОК-737/04.03.2025 г. в РПЦ – С. до председателя на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/ при МС. /л.58/

Във връзка с подадената молба е бил съставен регистрационен лист, съдържащ данни на жалбоподателя /л. 54/.

По делото са представени доказателства, видно от които жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ).

На 04.04.2025г. е получено писмо от ДАНС с изразено становище, че не възразява да бъде предоставена закрила на жалбоподателя, в случай че отговоря на условията на ЗУБ. /л.29/

На 11.03.2025 г. е проведено интервю с жалбоподателя, за което е съставен протокол /л.39/. Пред интервюиращия орган жалбоподателят е заявил, че на 27.01.2025г. легално е напуснал И., като отишъл в Турция, където останал около 10 дни, след което нелегално преминал в България. Посочил е, че през 2018г. нелегално е отишъл в Б., където е подал молба за международна закрила, но му била отказана и бил депортиран от Б. през 2023г. Посочил е, че е не арестуван с изключение 8-те месеца задържане в Б. преди депортирането му. Твърди, че в държавата си по произход не е осъждан, не арестуван, не е служил в армията на И., тъй като военната служба не е задължителна. Като причина за напускане на И. е посочил действията на шиидска групировка А. /Народна мобилизация/, която принуждава хората да станат шиите, като е посочил, че е получавал заплахи от тази организация, за да се присъедини към тях. Изложил е твърдения, че през 2018г. е имал проблеми с племето си в И., където живеел, тъй като се обличал със скъсани панталони, поради което е отишъл в Б., но след депортирането му през 2023г. обратно е нямал проблеми, тъй като не се е виждал с племето си. Твърди, че е арабин, мюсюлманин-сунит, като не е имал проблеми заради принадлежността си към тази етническа група и религията си. Изложил е твърдения, че не иска да се завръща в И. заради проблемите с племето му и групировката А..

За преценката на основателността на подадената молба за международна закрила, са изготвени справки на дирекция „Международна дейност“ в ДАБ при МС /л. 23 и л.69/ за изясняване на актуалната обществено-политическа обстановка в И.. В справка от 25.04.2025г. от дирекция „Международна дейност“ при ДАБ за актуалната обществено -политическа обстановка в И. е посочено, че на цялата територия на И. действат множество вътрешни сили за сигурност, които поддържат реда в страната. Посочено е ,че най-многобройните членове на силите за народна мобилизация са арабите -шиити, което отразява демографията на И., докато другите етнически групи са склонни да организират свои собствени единици, които действат в или близо до техните региони. Иракските власти си сътрудничат с ВКБООН и с други хуманитарни организации. Посочено е , че в И. безработицата е висока, но на 27.11.2024г. иракското Министерство на планираното в сътрудничество с Международната организация на труда, е организирано първа среща за осигуряване на работни места и достъпни жилища в И., проект, финансиран от ЕС за икономически растеж. В материали на ВКБООН е посочено, че понастоящем И. изпитва относителна стабилност и напредва към устойчиво развитие, но продължава да се сблъсква с

продължителни хуманитарни потребности и нестабилна ситуация със сигурността.

С решението, предмет на съдебната проверка за законосъобразност, издадено на основание чл. 75, ал. 1 т.2 и т.4 ЗУБ, молбата за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут е отхвърлена. След анализ на заявленията от жалбоподателя обстоятелства, сочени като основания за предоставяне на международна закрила, е прието от административния орган, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец съгласно чл. 8 и чл. 9 ЗУБ. В решението е посочено, че липсват законовите предпоставки за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8 ЗУБ. По отношение на чл. 9 ЗУБ се посочва, че лицето не е направило релевантно искане за предоставяне на закрила от държавата си.

По отношение на условията за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т.1 и т.2 от ЗУБ е посочено от органа, че в молбата за закрила липсват твърдения за реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание, екзекуция, изтезание, нечовешко или унизително отнасяне или наказание. Не се установява спрямо лицето да са предприети такива действия от официалните власти на И., самият жалбоподател не излага подобни твърдения в молбата си за международна закрила.

Разгледана е хипотезата за прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, като е посочено, че не се установяват разширенията, дадени в решение от 17.02.2009г. на СЕО по дело С-465/2007г. и в чл. 15 б. а) и б) от Директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане на чл.9, ал.1, т. 1 и 2 ЗУБ. В решението е посочено, че от приложената по делото справка не може да се направи извод за наличието на въоръжен конфликт на територията на цялата страна, и не е установено спрямо молителя да са налице сериозни потвърдени заплахи, които да са актуални към момента на производството, за да се счита, че ако се завърне на територията на държавата си по произход, то би изправен пред риск от тежки посегателства, релевантни за предоставяне на хуманитарен статут.

В съдебно заседание е представена справка на дирекция „Международна дейност“ от 18.09.2025г., в която е посочено, че на територията на И. редовно се провеждат протести, а някои райони претърпяват скорошни атаки от дроневи и ракети.

С оглед на така установената фактическа обстановка и събраните доказателства по делото, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от надлежна страна и в срок, срещу подлежащ на обжалване валиден административен акт. Разгледана по същество е неоснователна.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, съгласно чл. 48, ал. 1 ЗУБ. Спазени са административнопроизводствените правила-от доказателствата по делото се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Преди провеждането на интервюто е дал съгласието си, заявил е, че няма пречки за провеждането му, по време на интервюто му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявленията от него език, като за целта е бил осигурен превод.

След провеждане на интервюто текстът на протокола му е преведен на разбираем от него арабски език, удостоверил е с подписа си, че няма възражения по него. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била

дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон в частта, в която е отказано предоставяне на статут на бежанец. Решението е постановено след обстоен анализ на бежанската история на лицето, като изведените правни изводи за липса на основния по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут на жалбоподателя са обосновани, правилни и съответстват на събраните в хода на административното производство доказателства. Административният орган е взел предвид справките на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ относно И., с отчитане на общото положение в държавата на произход на жалбоподателя, актуалната политическа и икономическа обстановка към датата на издаване на решението. Отделно от това, в мотивите на оспорваното решение са посочени противоречията в обясненията му по време на интервюто, като е направен правилния извод, че в случая се касае не за бежанец, а за икономически мигрант

Мотивите на решението разкриват пълен анализ на доказателствените материали, а изводите относно обстоятелствата, относими към предпоставките за предоставяне на закрила, са изложени по начина, указан в процесуалния закон. Обсъдени са всички доказателствени източници, като обосновано е прието, че не се установява наличие на някое от основанията за предоставяне на исканата международна закрила. Отказът за предоставяне на международна закрила е основан на съдържащите се в мотивите на решението констатации относно преценката на обществено-политическа обстановка в И. и липсата на данни за осъществено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В резултат на задълбочен анализ на събраните доказателства е формиран обоснован извод за отсъствие на установените в ЗУБ материалноправни предпоставки по чл.8 ЗУБ.

Материалноправните предпоставки за предоставяне статут на бежанец са установени в нормата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Нормата изисква наличие на основателни опасения от преследване на чужденеца в държавата му по произход, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, като по тези причини същият не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. За предоставянето на статут е без значение обстоятелството дали чужденецът принадлежи към тези раса, религия, националност, социална група, или изразява политическо мнение, които са в основата на преследването. Според дефиницията, дадена с нормата на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните му права, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. Достатъчно е органът или организацията, осъществяваща преследването, да смята, че чужденецът има такава принадлежност. Субекти, извършващи преследване, могат да бъдат: държавата и партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия. Също така недържавни субекти, ако може да бъде доказано, че държавата или партии или организации, контролиращи значителна част от нейната територия, включително международни организации, не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследването. Действията на преследване могат да бъдат: физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие; правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни; отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние

по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3; действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца. Посочените мотиви по време на проведеното от ДАБ интервю настоящият състав намира, че не са от кръга на обстоятелствата по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, поради което не е налице основание за предоставяне на хуманитарен статут. Кандидатът не е преследван поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждения. Спрямо него не е било упражнявано физическо насилие и не е бил обект на репресии.

По изложените съображения решението в частта, в която председателят на ДАБ- МС е отказал на основание чл.75, ал.1, т.2 от ЗУБ да предостави на С. С. М. А., статут на бежанец е законосъобразно и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон и в частта, в която е отказано предоставяне на хуманитарен статут. Материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут са установени в нормата на чл. 9, ал. 1 ЗУБ. Според чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал И. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

Третото обстоятелство, което обосновава извод за предоставяне на хуманитарен статут е това по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. При преценката за наличието на тези основания, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл. 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07 на разширен състав на Съда на Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се

излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на решението по дело № С-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални. В случая, за да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията, направени по време на интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за И. на Дирекция "Международна дейност" на ДАБ – МС.

В случая, изводите на административният орган са правилни предвид представените доказателства за настъпилата впоследствие съществена промяна в обществено-политическата обстановка в страната по произход на жалбоподателя – И.. В справката от 25.04.2025г. от дирекция „Международна дейност“ при ДАБ за актуалната обществено-политическа обстановка в И. е посочено, че на цялата територия на И. действат множество вътрешни сили за сигурност, които поддържат реда в страната. Посочено е, че най-многобройните членове на силите за народна мобилизация са арабите -шиити, което отразява демографията на И., докато другите етнически групи са склонни да организират свои собствени единици, които действат в или близо до техните региони. Иракските власти си сътрудничат с ВКБООН и с други хуманитарни организации. Посочено е, че в И. безработицата е висока, но на 27.11.2024г. иракското Министерство на планираното в сътрудничество с Международната организация на труда, е организирано първа среща за осигуряване на работни места и достъпни жилища в И., проект, финансиран от ЕС за икономически растеж. В материали на ВКБООН е посочено, че понастоящем И. изпитва относителна стабилност и напредва към устойчиво развитие, но продължава да се сблъсква с продължителни хуманитарни потребности и нестабилна ситуация със сигурността. С оглед изложеното в справката на дирекция „Международна дейност“ в ДАБ, която компилира информация от множество източници, следва извода, че не е налице твърдяната заплаха от страна на шиитската групировка и в този смисъл изложените от жалбоподателя твърдения в тази насока следва да се преценяват внимателно. Относно посочените от него проблеми с племето му заради облеклото му, следва да се има предвид, че те са със значителна давност-от 2018г, като самият жалбоподател е заявил, че от 2023г не е имал проблеми в тази насока.

Предвид гореизложеното, съдът намира, че обстановката в страната на произход на кандидата за хуманитарен статут е претърпяла съществена промяна, но същата не отговаря на критериите по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Следва да се има предвид и

факта, че семейството на жалбоподателя са останали в страната му по произход, както и да се вземе предвид и изложеното в справката от 25.04.2025г., че на цялата територия на И. действат множество вътрешни сили за сигурност, които поддържат реда в страната.

Предвид изложеното, с оспореното решение административният орган правилно е приел, че не са налице предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут и статут на бежанец на жалбоподателя. Не са налице основания за отмяна на оспореното решение, поради което жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

С оглед изложеното, Административен съд – София-град, Първо отделение, 21-ви състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба от 11.08.2025г. на С. С. М. А., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на И., срещу Решение № 4200/22.07.2025г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/ при МС, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от връчване на съобщението.

СЪДИЯ: